

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **T. D. T.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 12. 2015, č. j. 1 A 81/2015 - 33,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 12. 2015, č. j. 1 A 81/2015 - 33, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce T. D. T. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 12. 2015, č. j. 1 A 81/2015 - 33, a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení, alternativně aby též byla zrušena předcházející rozhodnutí správních orgánů.

Městský soud v Praze (dále také „městský soud“) napadeným rozsudkem zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 15. 10. 2015, č. j. CPR-13736-7/ČJ-2015-930310-V234, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. města Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 28. 3. 2015, č. j. KRPA-51654-123/ČJ-2011-000022. Tímto rozhodnutím bylo žalobci podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 a ust. § 119 odst. 1 písm. c) body 1, 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění s tím, že doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena v délce jednoho roku, počínaje od okamžiku, kdy pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Současně byla žalobci stanovena doba k vycestování do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Nutno doplnit, že účastníky daného správního řízení byly vedle žalobce i jeho děti, D. T., nar. X, K. T., X, a P. T., nar. X.

Městský soud nepřisvědčil námitce poukazující na porušení ust. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. V průběhu správního řízení žalobce sice prokázal určitý vyvíjející se vztah ke svým dětem, nelze však přehlédnout, že vztah byl navázán až v roce 2012 a ani v současné době se žalobce nepodílí na výchově ani výživě dětí. Městský soud nepřisvědčil ani námitce poukazující na porušení § 29 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Městský soud k tomu uvedl, že děti žalobce byly v průběhu správního řízení účastníky řízení, kteří byli zastoupeni svými zákonnými zástupci. Se zákonnými zástupci byly sepsány protokoly o vyjádření účastníků řízení a nebylo jim upřeno právo se k věci vyjádřit. Skutkový stav byl zjištěn natolik dostatečně (zejména s ohledem na tu skutečnost, že ke kontaktu s nezletilými dětmi došlo až v roce 2012), že nebylo nutné provádět výslech nezletilých dětí přímo, jak požadoval žalobce. Městský soud proto neshledal důvod pro zrušení rozhodnutí žalované, a žalobu jako neopodstatněnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalobce jako stěžovatel (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost, kterou výslovně opřel o ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Stěžovatel namítl nezákonnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku s tím, že ve správním řízení bylo porušeno ust. § 2 odst. 3 a 4, ust. § 3 a ust. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Městský soud se ztotožnil s nedostatečně odůvodněnými a nezákonnými rozhodnutími správních orgánů. Stěžovatel v řízení poukazyval na vztah ke svým dětem, správní orgány však neprovedly jejich výslech tak, aby zjistily jejich názor ve věci, čímž dále porušily ust. § 29 odst. 4 správního řádu. Správní orgány v souzené věci vycházely pouze z výslechů zákonných zástupců dětí, přičemž zájmy těchto zástupců a dětí se mohou rozcházet. Stěžovatel dále namítl porušení § 174a zákona o pobytu cizinců a nedostatečně zjištěný stav věci. Za dobu 27 let, kdy stěžovatel nepobýval ve své domovské zemi, došlo nejenom k objektivním změnám, které úspěšnou integraci vylučují, ale zejména s ohledem na konkrétní poměry stěžovatele, lze takovou integraci považovat za nereálnou. Správní orgány se odmítly zabývat konkrétní situací stěžovatele a městský soud takovou námitku rovněž řádně nevyřadil. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek městského soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení, alternativně aby též zrušil předcházející rozhodnutí správních orgánů. Stěžovatel požádal i o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, čemuž Nejvyšší správní soud vyhověl usnesením ze dne 22. 2. 2016, č. j. 7 Azs 6/2016 - 31.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na své rozhodnutí a rozsudek městského soudu, se kterým se plně ztotožňuje.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek městského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám shledal vadu uvedenou v odstavci 4, k níž musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Podle ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c)] nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d)], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

Nejvyšší správní soud shledal, že řízení před městským soudem bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Touto vadou byla skutečnost, že městský soud nevyrozuměl o probíhajícím soudním řízení děti stěžovatele (D. T., nar. X, K.

pokračování

T., X, a P. T., nar. X.), které jsou státními občany České republiky. Jak vyplývá ze správního spisu, účastníky daného správního řízení o vyhoštění byly vedle stěžovatele i jeho děti. Tyto osoby byly jako účastníci řízení označeny v obou rozhodnutích správních orgánů a správní orgány s nimi jako s účastníky řízení i jednaly. Krajský soud však děti stěžovatele nevyrozuměl o jejich právu ve smyslu § 34 s. ř. s., byť stěžovatel již v průběhu správního řízení a následně i v řízení před městským soudem obsáhle poukazoval na vztah ke svým dětem, resp. na důsledky vyhoštění.

Podle ust. § 34 odst. 1 s. ř. s. osobami zúčastněnými na řízení jsou osoby, které byly přímo dotčeny ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí nebo tím, že rozhodnutí nebylo vydáno, a ty, které mohou být přímo dotčeny jeho zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu, nejsou-li účastníky a výslovně oznámily, že budou v řízení práva osob zúčastněných na řízení uplatňovat.

Podle ust. § 34 odst. 2 s. ř. s. návrhové osoby je povinen v návrhu označit osoby, které přicházejí v úvahu jako osoby zúčastněné na řízení, jsou-li mu známy. Předseda senátu takové osoby vyrozumí o probíhajícím řízení a vyzve je, aby ve lhůtě, kterou jim k tomu současně stanoví, oznámily, zda v řízení budou uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení; takové oznámení lze učinit pouze v této lhůtě. Současně s vyrozuměním je poučí o jejich právech. Obdobně předseda senátu postupuje, zjistí-li se v průběhu řízení, že je tu další taková osoba. O osobních údajích, o těchto osobách uváděných, platí přiměřeně ustanovení § 37 odst. 3.

Jak přitom Nejvyšší správní soud konstantně uvádí, neoznačí-li žalobce osobu, která přichází v úvahu jako osoba zúčastněná na řízení, nezbavuje to předsedu senátu povinností zjistit okruh takových osob, vyrozumět je o probíhajícím řízení a vyzvat je, aby oznámily, zda budou svá práva v řízení uplatňovat (viz např. rozsudky ze dne 2. 5. 2007, č. j. 5 As 3/2007 - 68, nebo ze dne 14. 10. 2010, č. j. 1 As 67/2010 - 97; všechny zde citované rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že s ohledem na popsané skutečnosti, které jsou patrné již z obsahu žalobou napadeného rozhodnutí, měl městský soud děti stěžovatele vyrozumět o probíhajícím řízení a vyzvat je, aby oznámily, zda budou v řízení uplatňovat práva osob zúčastněných na řízení. Jestliže městský soud děti stěžovatele nevyrozuměl o probíhajícím řízení a nevyzval je, aby oznámily, zda budou v řízení uplatňovat práva osob zúčastněných na řízení, zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. K takové vadě přitom musel Nejvyšší správní soud přihlídnout z úřední povinnosti (viz též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 1 As 39/2004 - 75, č. 1479/2008 Sb. NSS, ze dne 2. 5. 2007, č. j. 5 As 3/2007 - 68, nebo ze dne 12. 4. 2007, č. j. 7 As 60/2006 - 80). Pochybení městského soudu totiž představuje porušení čl. 38 odst. 2 věty první Listiny základních práv a svobod (publikována pod č. 2/1993 Sb.), který se vztahuje také na případné osoby zúčastněné na řízení (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2005, sp. zn. II. ÚS 310/04, dostupný na <http://nalus.usoud.cz>). Podle uvedeného článku má každý právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Je-li přitom postupem soudu dotčeno základní právo osoby, která se o probíhajícím soudním řízení vůbec nemusela dozvědět, musí Nejvyšší správní soud k takové vadě přihlídnout i nad rámec kasačních námitek.

S ohledem na charakter této procesní vady sice Nejvyšší správní soud nemůže přistoupit k posouzení merita věci (nebot' všechny dotčené osoby nedostaly možnost vyjádřit se k věci samé), to ovšem nebrání posouzení námitek týkajících se procesních vad v řízení před městským

soudem. Takovou námitkou je také stěžovatelem uplatněná námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku.

Podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, všechny dostupné na <http://nalus.usoud.cz>, nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Těmto požadavkům napadený rozsudek dostál. Městský soud své závěry náležitě zdůvodnil a uvedl, proč považuje žalobní námitky za liché. Z rozsudku je patrné, z jakého skutkového stavu městský soud vycházel, jak zohlednil podstatné skutkové okolnosti a jak na skutkový stav aplikoval rozhodnou právní úpravu. Rozsudek proto nelze považovat za nepřezkoumatelný.

Stěžovatel konkrétně spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku v tom, že nebyly náležitě vyhodnoceny jeho námitky, respektive v tom, že městský soud pominul chyby v postupu správních orgánů. Obě namítané skutečnosti ale nemohou zakládat nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Je totiž patrné, že nenáležitým vyhodnocením námitek i pominutím vad v postupu správních orgánů stěžovatel míní stav, kdy jeho námitky (a konkrétně také námitky týkající se vad v postupu správních orgánů) nebyly vypořádány pro něj příznivě, potažmo kdy v argumentaci městského soudu shledává určité nedostatky. Takový stav ovšem nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť stěžovateli nebrání polemizovat s argumentací a závěry městského soudu a namítnout, proč je považuje za chybné, což také stěžovatel v kasační stížnosti činí.

Nejvyšší správní soud s ohledem na zjištěnou vadu řízení, k níž musel přihlídnout z úřední povinnosti, dospěl k závěru, že napadený rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 12. 2015, č. j. 1 A 81/2015 - 33, je nutno podle ust. § 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení. Ostatně identicky postupoval Nejvyšší správní soud i v nedávném rozsudku ze dne 14. 1. 2016, č. j. 7 Azs 301/2015 - 27, kterým byl rovněž zrušen rozsudek Městského soudu v Praze.

V dalším řízení bude na městském soudu, aby v souladu s ust. § 34 odst. 2 s. ř. s. vyzval děti stěžovatele o probíhajícím řízení a vyzval je, aby sdělily, zda v řízení budou uplatňovat práva osob zúčastněných na řízení. V případě, že odpoví kladně, zajistí městský soud plné uplatnění jejich práv dle ust. § 34 odst. 3 s. ř. s.

Podle § 110 odst. 4 s. ř. s., zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu (Městského soudu v Praze) a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud (Městský soud v Praze) vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

Kasační soud ve věci rozhodl v souladu s ust. 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

pokračování

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. dubna 2016

Mgr. David Hipšr
předseda senátu